

REFERÈNDUMS

Hom consultarà aviat, a França, el poble per tal de saber si aprova o si al contrari rebutja la constitució europea. A Espanya, ja s'ha fet, i el sí ha guanyat, per bé que no pas triomfalment. I al Principat de Catalunya, les reticències han estat encara més grans. Què n'hem de pensar de tot plegat, els catalans del nord? No donarem consells, cadascú essent prou gran per saber el que ha de fer. Però, si ens ho permeteu, farem unes reflexions pel nostre compte. Tampoc, és cert, no inventarem res de nou: tot ha estat dit i es repetirà al curs dels propers mesos.

Les respostes a la consultació a la vista no es faran en realitat sobre la constitució mateixa, que pocs haurem llegit, ja que, amb els seus centenars de pàgines, és la més llarga i la més il·legible del món. Hom votarà sobretot a favor o contra la política dels governs de torn a cada país, tots ells unànimement favorables al sí, i hom votarà en funció del que la nova Europa hagi fet o desfet a cada ciutadà. Cadascú sap on li prem la sabata. Encara que, curiosament, en un temps en què tothom té la democràcia a la boca, sovint la majoria practiqui l'abstenció, no sentint-se al·ludida pel problema polític més transcendent de l'hora. Vegem, tanmateix, els pros i els contres.

Tothom agraeix als fundadors d'aquesta Europa llur bona idea, que fa difícil la repetició d'unes guerres que han aniquilat un fotimer de milions de persones i n'han baldat una munió d'altres. Però són innombrables també els que veuen amb tristor que l'Europa que hom els endinya és la del gran capital i no pas la del progrés social. Pel que fa a aquest darrer, caminem, més aviat, a recules, com els crancs. Al revés del que pronosticava un President de la República francès, la dita Europa no ha fet disminuir l'atur, ans al contrari les deslocalitzacions que continuen enfosqueixen dia rere dia encara més el panorama. Cada vegada hi ha més pobres, de solemnitat o no, que van a parar la mà als restaurants del cor i han de recórrer a la caritat, a l'almoïna i als subsidis. I els que, com nosaltres, comptaven que es faria l'Europa dels pobles, veuen que el que es basteix és tan sols l'Europa dels estats constituïts, la qual deixa els catalans i la seva llengua al llibre dels perduts. Quan clamem que som deu milions i escaig, ens fan passar amb noves o raons.

Ara bé, és també lícit d'al·legar que l'evolució del món que observem és deguda més a la globalització, al liberalisme esponerós i al lideratge dels Estats Units que a la gestació de la nova Europa. Pels nostres polítics impotents a canviar de rumb i a parar els peus a la gola del diner, l'Europa que ens van parint podria representar una sortida, la taula de salvació que els manté llurs prebendes i llurs bones mesades. No és impossible, val a dir, que en el món desprietat que s'està afaiçonant, el reforçament constitucional d'Europa constitueixi, de bon de veres, una manera de consolidar els cossols del casal, que altrament se'n podria anar en orris. No és impossible, però no ens ho acabem de creure.